

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Страшка Володимира Ігоровича за темою
«Формування конкурентоспроможності робочої сили в системі
регулювання ринку праці», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка»

На сучасному етапі розвитку національної економіки конкурентоспроможність робочої сили в Україні характеризується загостренням боротьби на ринку праці. Це зумовлено воєнними діями, значним погіршенням демографічної ситуації: зростанням рівня смертності, зниженням народжуваності, збільшенням міграційного відтоку, втратою робочих місць, різким зменшенням зайнятості та збільшенням безробіття. Поява нових викликів і загроз, необхідність перенавчання та розвитку нових компетенцій, а також зростання дефіциту робочої сили додають напруженості та посилення конкурентної боротьби на ринку праці. Наразі забезпечення конкурентоспроможності робочої сили набуває великої важливості в умовах воєнних подій та економічного відновлення країни, сприяючи збільшенню зайнятості, адаптивності працівників та підвищенню ефективності їх використання. В таких умовах ключовим чинником успішного функціонування українських підприємств є саме конкурентоспроможність працівників, їх готовність до змін та адаптація до мінливого зовнішнього середовища, кон'юнктури на ринку праці. З огляду на вищезазначене, обрана тема дисертаційної роботи є дуже актуальною та затребуваною в сучасному дослідницькому середовищі.

Представлена дисертаційна робота Страшка Володимира Ігоровича на тему «Формування конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці» містить важливі науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень щодо розвитку та поглиблення теоретичних засад, удосконалення методичних положень та розробки практичних рекомендацій щодо формування нової моделі

конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у концептуальному обґрунтуванні наукових і практичних підходів до управління конкурентоспроможністю робочої сили на ринку праці.

До вагомих наукових результатів теоретичного та науково-методичного характеру слід віднести наступні:

розроблену автором сукупність поведінкових інструментів підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці, що сприятимуть ефективному функціонуванню робочої сили, забезпечуючи її конкурентоспроможність на ринку праці в умовах його постійної трансформації;

удосконалений механізм підвищення конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці, що представляє собою сукупність принципів, важелів та інструментів впливу на формування та забезпечення конкурентних переваг робочої сили на ринку праці за допомогою методів нормативно-правового, соціально-економічного, фінансово-кредитного та інституційно-організаційного забезпечення з метою створення умов для формування, забезпечення, реалізації та підвищення конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці відповідно до сучасних вимог розвитку економіки держави;

удосконалені автором науково-методичні засади визначення стратегічних напрямів розвитку системи освіти в контексті підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці;

комплекс інструментів державного впливу на підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці, що систематизований за такими напрямками: політико-правові, демографічні, соціальні, ресурсні, ринково-галузеві, фінансово-економічні, техніко-технологічні, управлінські та поведінкові інструменти; запропоновані інструменти можуть бути використані

в комплексі для створення комплексної стратегії підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці;

обґрунтовані авторські доповнення до визначення базових понять «конкурентоспроможність робочої сили» та «якість робочої сили», зокрема конкурентоспроможність робочої сили ототожнюється автором з певною системою властивостей робочої сили, тобто її якістю; узагальнюється зв'язок якості робочої сили зі зростанням її конкурентоспроможності, який включає в себе професійні навички працівника, та його особисті характеристики; якість робочої сили розглядається як об'єкт ринкової угоди за соціально-особистісним та професійним напрямками; автором також систематизовано складові якості робочої сили за кваліфікацією та особистими якостями працівника;

теоретико-методичний підхід до дослідження процесу формування конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці, специфікою якого є: групування ключових чинників та комплексних показників, що впливають на конкурентоспроможність робочої сили; визначення системи індикаторів оцінювання рівня конкурентоспроможності робочої сили за допомогою індексного інтегрального методу оцінки; формування механізмів та інструментів підвищення конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці.

Практична цінність розробок, представлених в дисертаційній роботі, Страшка Володимира Ігоровича підтверджується їх застосуванням у діяльності наступних організацій:

Агенція регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції» (довідка №326/1 від 12.12.2023 р.) – автором впроваджено пропозиції щодо удосконалення комплексу інструментів державного впливу на підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці регіону, запропоновані інструменти відображають різні аспекти державного впливу на підвищення конкурентоспроможності робочої сили;

Полтавський обласний центр зайнятості (довідка №16/11/3208-23 від 19.12.2023 р.) – запропоновано стратегічні напрями удосконалення системи освіти в контексті підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці, що спрямовані на визначення пріоритетних напрямів розвитку системи освіти, розробку нових методик і підходів, залучення стейкхолдерів, оцінку поточного стану та розробку детального алгоритму дій.

Результати, отримані в дисертаційній роботі, також використовуються у навчальному процесі Полтавського університету економіки і торгівлі при викладанні навчальних дисциплін «Стратегічне управління людськими ресурсами», «Політика зайнятості та ринок праці», «Управління персоналом», тренінг «Управління змінами», тренінг «Ефективність управлінських рішень» (довідка № 0519/214/1 від 31.08.2023 р.).

Позитивної оцінки заслуговує те, що дисертаційна робота виконана відповідно плану відповідно до тематики наукових досліджень кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі: «Ринкова трансформація оплати праці на підприємствах споживчої кооперації України» (ДР №0112U001079), у межах якої здобувач визначив методичні підходи до формування конкурентоспроможності робочої сили; «Формування інституціонального середовища соціально-економічних систем» (ДР №0112U007768), внесок автора в розробку якої полягає в обґрунтуванні поведінкових інструментів підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці; «Ефективність інвестицій в людський капітал на підприємствах в сучасних умовах» (ДР № 0112U001077), у межах виконання якої здобувач визначив стратегічні напрями удосконалення системи освіти в контексті підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці.

Апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою, що підтверджується значною кількістю публікацій здобувача. Основні результати знайшли своє відображення у 10 наукових працях, з них: підрозділ у 1 колективній монографії, 5 статей у наукових фахових виданнях, включених до

переліку наукових фахових видань України, 4 публікації за матеріалами конференцій.

У представленій дисертації Страшка Володимира Ігоровича та наукових публікаціях здобувача не виявлено проявів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо.

Позитивно оцінюючи рівень новизни представлених теоретичних та практичних результатів проведених здобувачем досліджень, отриманих висновків та рекомендацій їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності, ступень апробації і відображення основних положень дисертаційної роботи Страшка Володимира Ігоровича на тему «Формування конкурентоспроможності робочої сили в системі регулювання ринку праці» слід зазначити, що вона відповідає спеціальності 051 «Економіка», та вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, а її автор, Страшко Володимир Ігорович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Рецензент:

Кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
та поведінкової економіки
Донецького національного
університету імені Василя Стуса

Ігор ПАНЧЕНКО

